

РЕШЕНИЕ

№ 314

гр. Ямбол, 13.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, II СЪСТАВ, в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимира В. Тагарева

при участието на секретаря П. Г. У.

като разгледа докладваното от Красимира В. Тагарева Гражданско дело № 20222300100195 по описа за 2022 година

Производството пред ЯОС е образувано по исковата молба на А. М., гражданин на Република *****, подадена от пълномощника адв.С. М. от АК-*****, с която против Районен съд гр.Елхово и против Народно събрание гр.София са предявени кумулативно съединени иски по чл.2в от ЗОДОВ за солидарното осъждане на ответниците да заплатят на ищеца: обезщетение за имуществени вреди в размер на 15500 евро и 10900 щатски долара от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, което обезщетение представлява размера на отнетите в полза на Държавата недекларирани от ищеца суми; обезщетение за имуществени вреди, настъпили вследствие на лишаване на ищеца от възможността да се ползва от паричните средства в размер на 15 500 евро за периода от 10.10.2012г. до 16.06.2022г., равняващо се на законната лихва върху отнетата сума за посочения период, който иск след изменение по реда на чл.214 ГПК е в размер на 15 392 евро; обезщетение за имуществени вреди, настъпили вследствие на лишаване на ищеца от възможността да се ползва от паричните средства в размер на 10 900 щатски долара за периода от 10.10.2012г. до 16.06.2022г., равняващо се на законната лихва върху отнетата сума за посочения период, който иск след изменение по реда на чл.214 ГПК е в размер на 11 448 щатски долара и обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв. от достатъчно същественото нарушение на правото на Европейския съюз.

В исковата молба ищецът излага, че на 09.09.2012г. е преминал законно през ГКПП "Лесово" границата на Република България с трета страна - Република *****, при което преминаване е извършил нарушение на Валутния закон, като не е декларира пренасяните от него парични средства в брой в чужда валута, а именно 15 500 евро и 10 900 щатски долара. Нарушението било констатирано и ищецът бил привлечен към наказателна отговорност за престъпление по член 251, ал.1, вр. с чл.18, ал.1 от Наказателния кодекс на Република България, като с Определение №340/10.10.2012г. по НОХД №499/2012г. по описа на Районен съд - Елхово ищецът бил и окончателно признат за виновен в осъществяване на престъплението по чл.251, ал.1, вр. с чл.18, ал.1 от НК, бил наказан с наказание "лишаване от свобода", чието изпълнение било отложено и допълнително като санкция, на основание член 251, ал.2 от НК съдът автоматично постановил недекларираните парични средства в брой - в размер на 15 500 евро и 10 900 щатски долара да бъдат отнети в полза на Държавата.

Според ищеца, при прилагането на материалния закон - член 251, ал.2 от НК, според който се отнемат в полза на Държавата недекларираните парични средства в брой, които са внесени в Общността, съдът не се е съобразил с правото на Европейския съюз. Сочи, че съгласно чл. 9 от Регламент №1889/2005 на Европейския парламент и на Съвета,

който регламент урежда правилата и начина за контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Европейския съюз, санкциите, които се налагат за неизпълнение на задължението за деклариране следва да бъдат не само ефективни и възпиращи, но и съразмерни. Според практиката на СЕС по посочения Регламент №1889/2005, въвеждането на допълнителна санкция, предвиждаща автоматично отнемане на недеклаираните парични средства и то без да се изследва произхода на средствата, е недопустима от правото на Съюза. Поради това ищецът счита, че съдът е следвало да приложи изискванията на Регламент №1889/2005 като част от актовете на Общността, на която Република България е член от 01.01.2007г., и съобразявайки се с примата на европейските норми пред тези на националния закон, да не наложи и то автоматично санкцията по чл. 251, ал.2 от НК и да не "отнема в полза на Държавата" пълния размер на недеклаираните парични средства, а да констатира несъразмерността на предвиденото в чл. 251, ал.2 от НК "отнемане в полза на Държавата", действащо като допълнителна санкция и да наложи единствено наказанието "лишаване от свобода". Като не е зачел примата на правото на ЕС и е приложил автоматично национална норма, която очевидно и пряко му противоречи, ЕРС наложил на ищеца несъразмерна и несправедлива, недопустима с правото на Съюза санкция, автоматично отнемайки в полза на Държавата недеклаираните от него парични средства, което представлява нарушение на правото на Европейския съюз.

Според ищеца, налице е и противоправно бездействие от ответника Народното събрание на Република България, който не е упражнил правомощията си по закон и задълженията, произтичащи от международните договори и най-вече от актовете на Европейския съюз и общността, обвързващи държавата ни като държава-членка на ЕС, за да съобрази националното законодателство с тези актове на Европейския съюз и преследваните от тях цели, и така е лишил ищеца от произтичащите от тези актове права, а именно: в случай, че извърши нарушение по някоя от нормите на Регламент (ЕО) 1889/2005, да очаква да му бъде наложена такава санкция, която да е не само ефективна и възпираща, но и съразмерна и справедлива, доколкото Съюза представлява пространство на свобода и сигурност (лишил го е от принципа на легитимното правно очакване). Наред с това, с бездействието си ответникът Народното събрание е допринесъл недеклаираните парични средства, внасяни от ищеца в Общността и законно придобити от него, да му бъдат автоматично отнети на основание норми, очевидно несъвместими с правото на Съюза, тъй като на територията на Европейски съюз гражданите на трети страни се ползват със същите права, както и гражданите на Съюза.

Твърдението на ищеца е, че нарушението е било открито и установено по несъмнен начин на 12.07.2018г., с постановяване на акт от същата дата по дело С-707/17 на СЕС, което имало пряка обвързваща сила за националните юрисдикции в Република България.

Ищецът сочи, че е претърпял и други имуществени вреди - бил е лишен изцяло от ползването на собствеността си - отнетите в полза на Държавата парични суми в евро и щатски долари, поради което претендира обезщетения за имуществени вреди, настъпили вследствие на лишаването от възможността да се ползва от паричните средства за периода от 10.10.2012г. до 16.06.2022г. - подаване на ИМ в съда, които обезщетения се равняват на законната лихва върху отнетите суми за посочения период.

Твърди също, че в резултат на описаните по-горе действия и бездействия на двамата ответници, ищецът е претърпял и неимуществени вреди - притеснения, изразили се в чувство на финансова нестабилност, пораждаща липса на увереност в собствените си способности, караща го да се чувства един провалил се в живота човек, за обезщетяване на които вреди претендира сумата 5 000лв.

С писмения отговор ответникът Елховски районен съд е изразил становище, че исковете са неоснователни и недоказни по основание и размер. Соци, че към момента на постановяване на определението на ЕРС от 10.10.2012г. е действала нормата на чл.251, ал.2 от НК и е било невъзможно да се приложи директно нормата на чл.9, § 1 от регламент /ЕО/ №1889/2005 на Европейския парламент и на Съвета, тъй като регламентът не посочва какво точно наказание се предвижда при неспазване на задължението за деклариране на носени пари в брой в размер над 10 000евро и към този момент на произнасяне от ЕРС не е било налице произнасяне на СЕС относно наличие на противоречие между чл.251 от НК и чл.9 от Регламент /ЕО/ №1889/2005г. Такова произнасяне за първи път е налице през 2015г. с постановеното решение на СЕС по Дело С-255/14 Chmielewski, в което е прието, че наказание 60 на сто от недеклаираните парични средства по отношение на суми над 50

000евро е непропорционално и не съответства на чл.9, §1 от Регламент /ЕО/ №1889/2005. В проведено производство пред Съда на ЕС в Люксембург по поставено преюдициално запитване от Районен съд - Свиленград СЕС се е произнесъл и с Определение от 12.07.2018 г. по дело C-707/2017г. по описа на СЕС, с което е прието, че чл.9, §1 от Регламент /ЕО/ № 1889/2015г. на ЕП и на Съвета от 26.10.2015г. относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като разглежданата в главното производство, която предвижда, от една страна отнемане на недекларираната сума в полза на държавата, а от друга страна наказание лишаване от свобода до шест години или глоба в размер на двойната сума на предмета на престъплението. ЕРС сочи, че във връзка с установяване на несъответствието на чл. 251, ал.2 от НК с разпоредбата на чл.9 от Регламент/ЕО/№ 1889/2005г. е постановено и Определение от 10.01.2019г. по преюдициални запитвания до СЕС на СГС и на Апелативен съд- София по съединени дела C-335/18 и C-336/18, че разпоредбите на чл.4, параграф 2 и чл.9, параграф 1 следва да се тълкуват в смисъл, че не допускат националната правна уредба като санкция освен лишаване от свобода или глоба в размер на 1/5 от стойността на недекларираната сума, да се предвижда и отнемане в полза на държавата на недекларираната сума.

Независимо от горното, ответникът ЕРС счита, че към момента на постановяване на съдебния акт, с който е одобрено споразумението с ищеца и е отнет в полза на държавата предмета на престъплението - парични средства от ищеца, нарушението не е било очевидно за съда, тъй като не е имало относима практика на СЕС относно наличие на противоречие между чл. 251 от НПК и чл. 9 от Регламент /ЕО/ №1889/2005. Счита също, че в развитото се през 2012г. наказателното производство пред РС - Елхово, както обвиняемият, така и неговият защитник не са поставили въпроса дали уговореното между тях и прокурора наказание противоречи на правото на ЕС, в който случай съдът съгласно чл.267, ал.3 от ДФЕС е бил длъжен да отправи запитване до СЕС. Соци, че с бездействието си в наказателното производство, декларирайки, че е съгласен с постигнатото споразумение, разбирайки същото и последиците от него, ищецът е допринесъл за вредите, които претендира.

Направено е възражение от ЕРС за неоснователност на исквете и поради липсата на доказателства, че ищецът е собственик на отнетите парични суми, като е направено и възражение за погасяване на исквете по давност.

Ответникът Народно събрание на РБ гр.София е направил възражение за недопустимост на исквете срещу него, с твърдения, че не е пасивно легитимирана страна да отговаря по искове с правно основание чл.2в от ЗОДОВ, по което възражение, намирайки го за неоснователно, съдът се е произнесъл с определение от 20.09.2022г. Този ответник е спорил исквете и като неоснователни и недоказани. Счита, че за да е налице извъндоговорната отговорност на държавата по чл.4, § 3 от Договора за Европейския съюз, следва да е налице нарушение на правна норма на ЕС, която има за предмет предоставяне на права на частноправни субекти, нарушението да е достатъчно съществено и да е налице причинно-следствена връзка между нарушението и вредата, като следва да се има предвид и целта, която се преследва с конкретна норма. За престъплението по чл.251, ал.1 НК - неизпълнение на задължението за деклариране на пари в брой, ответникът НС сочи, че е санкционирано по начин, който съответства на характера и тежестта на нарушението и предвидените санкции имат реално възпиращ ефект, при съблюдаване на основния принцип на пропорционалност и до отмяната на разпоредбата на чл.251, ал. 2 от НК (отм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г.) същата е част от действащото законодателство. Изтъква, че ищецът е реализирал от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл.251, ал.1 НК (в редакцията към 27.04.2010г.) и нито от исквата молба, нито от приложените към нея доказателства е изяснен произхода на средствата, предмет на престъплението. Извършвайки анализ на разпоредбите на чл.4, пар.2 и член 9, параграф 1 от Регламент № 1889/2005, ответникът НС изтъква, че регламентът позволява наличие на национални мерки за контрол на движението на парични средства, оправдани от съображения за обществен ред или обществена сигурност и с още по-голямо основание може да се приеме, че съответната държава-членка с външна за ЕС граница (каквато е България спрямо *****) разполага с възможността да установява и прилага различни методи на контрол, дори и по-строги, а ищецът, подписвайки съзнателно споразумението при условията на чл.384, вр. с чл. 381 НПК е признал изцяло вината си и се е съгласил безусловно с последиците без възражения, като следствие от противоправното си поведение. Но дори да се приеме, че е налице нарушение на правото на ЕС, до отмяната на разпоредбата на чл.251, ал.2 от НК, според ответника НС не може да бъде обоснована същественост на това нарушение, нито може да

бъде обоснована пряка причинно-следствена връзка между нарушението и вредите. В случай, че по делото се установят вреди, то те според законодателния орган са непосредствена последица от съдебния акт, а не от законодателната дейност на Народното събрание, каквото е и твърдението в исковата молба - че именно в резултат на действията на орган на съдебната власт, който не е зачел примата на правото на ЕС, са произтекли вредите за ищеца. Ответникът НС е оспорил изобщо настъпването на твърдяните от ищеца имуществени и неимуществени вреди, като е заявил и възражение за погасяване на исковете по давност.

В о.с.з. ищцовите претенции се поддържат от пълномощниците на ищеца -адв.М. и адв.Ш., които пледират за уважаването им, с присъждане на разноските по делото. Излагат доводи за наличие на всички предпоставки за уважаване на исковете, както и за неоснователност на възраженията на ответниците за изтекла погасителна давност по отношение на исковете.

Ответникът Народно събрание на РБ - гр.София, чрез процесуалния представител юр.к.С., моли за отхвърляне на исковете, с присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът ЕРС депозира писмена молба, с която поддържа възраженията, направени с отговора на исковата молба.

В дадения на страните срок подробна писмена защита депозира само ответникът Народно събрание.

Прокурорът от ЯОП, участващ в производството като контролираща страна на основание чл.10, ал.1 ЗОДОВ намира исковете за неоснователни.

Съдът като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Безспорно е между страните и от доказателствата се установява, че при преминаване на българската граница на 09.09.2012г. при ГКПП "Лесово", ищецът не е декларирал пред митническите органи сумата от 15 500евро и 10 900 щатски долара, с левова обща равностойност 47 093,74лв. С одобрено на основание чл.382 от НПК споразумение от 10.10.2012г. по НОХД №499/2012г. по описа на Елховски районен съд, ищецът е бил признат за виновен в нарушение на разпоредби от Валутния закон - чл.11а, ал.1, вр. с ал.5, за което на основание чл.251, ал.1,вр. с чл.18, ал.1 от НК му е било наложено наказание от 7 месеца лишаване от свобода, отложено с 3-годишен изпитателен срок, а на основание чл.251, ал.2 от НК предметът на престъплението - недекларираните суми от 15 500евро и 10 900щатски долара, на обща стойност 47 093,74лв., са били отнети в полза на държавата.

Не е спорно, че към момента на извършване на инкриминираното деяние от ищеца, в националното право е действала изрична материалноправна норма, обективирана в разпоредбата на чл.251, ал.1 от НК, която предвижда, че при нарушение на закон, на акт на МС или на обнародван акт на БНБ относно режима на сделките, вноса, износа или други действия с валутни ценности или задълженията за тяхното деклариране и стойността на предмета на престъплението е в особено големи размери – деецът се наказва с лишаване от свобода или с глоба, а разпоредбата на чл.251, ал.2 от НК (отм. ДВ, бр. 83 от 2019г.) предвижда, че предметът на престъплението се отнема в полза на Държавата, а когато той липсва или е отчужден – се присъжда неговата равностойност.

За установяване размера на обезщетенията за имуществени вреди от лишаването на ищеца от възможността да се ползва от отнетите парични средства, равняващи се на законната лихва, по делото са изслушани заключенията (основно и допълнително) на вещо лице-икономист. С допълнителното заключение е установено, че законната лихва в евро върху главницата от 15 500 евро, за целия претендиран период 10.10.2012г. - 15.06.2022г. е в размер на 15 392,45 евро, за периода от 15.06.2017г. до 15.06.2022г. е в размер на 7 866,25 евро, а за периода 15.06.2019г.-15.06.2022г. - 4 723,19евро.; а законната лихва в щатски долари върху главницата от 10 900щ.долари, за целия претендиран период 10.10.2012г. - 15.06.2022г. е в размер на 11 448,71 щатски долара, за периода от 15.06.2017г. до 15.06.2022г. е в размер на 6 150,97 щатски долара, а за периода 15.06.2019г.-15.06.2022г. - 3 566,46 щатски долара.

При тази фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Първият предявен против ответниците иск по чл.2в от ЗОДОВ за заплащане на

ищеца на обезщетение за имуществени вреди в размер на 15500 евро и 10900 щатски долара от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, което обезщетение представлява размера на отнетите в полза на Държавата недеklarирани от ищеца суми, съдът намира за доказан по основание.

Отговорността по чл.2в от ЗОДОВ за нарушаване правото на ЕС се предпоставя от установяване на следните елементи, които са посочени в решенията на Съда на ЕС (Frankovich and others v. Italian State; Brasserie du Pecheur и Faactortame; Kobler), а именно: 1/ нарушение на правна норма, която предоставя права на частноправни субекти, 2/ нарушението да е достатъчно съществено и 3/ да съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпяната вреда. Тези елементи в случая са установени:

[Регламент №1889/2005](#) г. на Европейския парламент и на Съвета установява хармонизирани норми за контрол на движението на пари в брой, които влизат и излизат от Съюза, с цел предотвратяване, възпиране и избягване на изпирането на пари посредством въвеждането на принципа на задължително деклариране на суми над 10000 евро, което позволява събирането на информация за тях. Според [Член 4, § 2 от Регламент 1889/2005](#) г., ако задължението за деклариране, предвидено в член 3, не е изпълнено, парите в брой могат да бъдат задържани след издаване на административно решение в съответствие с условията, предвидени в националното законодателство. Според Член 9, § 1 от Регламента всяка държава-членка въвежда санкции, които се налагат при неспазване на задължението за деклариране по чл.3. Тези санкции следва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

С посочените разпоредби се предоставя право на очакване за временно задържане на сумата и право на съразмерна санкция за недеklarираната сума, поради което държавата-членка следва да предвиди за съответното нарушение санкции в съответствие с посоченото, които да изпълнят посочените по-горе критерии, т.е. да не са прекомерни съобразно извършеното нарушение. Ето защо е неоснователно възражението на ответника Народно събрание, че не е нарушена разпоредба на правото на ЕС, която предоставя права на частноправните субекти.

Относно допуснатото нарушение от ответника ЕРС се установява, че същият е приложил разпоредба от НК - чл.251, ал.2 НК, която е в пряко противоречие с чл. 4, § 2 от Регламента, който не допуска отнемането на недеklarираната сума като санкция за неизпълнение на задължението за деклариране, а единствено задържането ѝ с цел да се позволи на компетентните органи да извършат необходимия контрол и проверка във връзка с произхода на сумата, предназначението и местоназначението ѝ. Подобна проверка в случая няма данни да е извършвана. Що се отнася до разпоредбата на чл. 9, § 1 от Регламента, съвместното прилагане на наказанието лишаване от свобода по чл.251, ал.1 НК с отнемане на недеklarираната сума в полза на държавата по чл.251, ал.2 НК, е в явено нарушение на принципа на пропорционалност, установен в тази норма. Такова е тълкуването, дадено с определения на СЕС от 12.07.2018 г. по [дело № C707/17](#) и от 30.01.2019г. по [дела C-335/18](#) и [C-336/2018](#), постановени по преюдициални запитвания, отправени от РС-Свиленград, СГС и САС, с които е прието, че кумулирането на някое от наказанията по чл.251, ал.1 НК с отнемането на недеklarираната сума по чл.251, ал.2 НК е в пряко противоречие с разпоредбите на [чл. 4, параграф 2](#) и [чл. 9, параграф 1 от Регламент 1889/2005](#) г. на ЕС и Съвета. А съгласно съдебната практика, направеното тълкуване действа от момента на влизане в сила на тълкуваната норма, т. е. от 2007г., когато Република България се присъединява към ЕС.

Нарушението от ЕРС е достатъчно съществено. Критериите, на които следва да отговаря нарушението на правото на ЕС, за да бъде характеризирано като достатъчно съществено, се извеждат от практиката на СЕС. Практиката извежда няколко хипотези, в които достатъчно съществения характер на нарушението се предполага и в случая по отношение на ЕРС е налице една от тях – неотправяне на преюдициално запитване. ЕРС е постановил необжалваем по същество акт. Според правилото на чл.267, ал.2 от ДФЕС, националната юрисдикция, чието решение не подлежи на обжалване, е длъжна да сезира Съда на ЕС по относим за главния спор въпрос относно тълкуване правото на ЕС, за да предотврати установяването на национална съдебна практика, която не е в съответствие с разпоредбите на правото на ЕС. Тълкуване на чл.4 и чл.9 от Регламента е бил относим въпрос за висящото пред ЕРС производство, а актът на последния е окончателен, поради което, този съд е бил длъжен служебно да отправи преюдициално тълкувателно запитване за съответствието на чл.251, ал.2 НК с общностното право. Неизпълнението на това задължение, съчетано с постановяване на необжалваем съдебен акт, който противоречи на

правото на ЕС, следва да бъде квалифицирано като "достатъчно съществено" нарушение на правото на ЕС. Неоснователно е възражението на ответника ЕРС, че нарушението не е било очевидно, тъй като не е имало практика на СЕС, тъй като именно този съд е следвало да сезира СЕС с преюдициално запитване.

Налице е и пряка причинно – следствена връзка между нарушението на правото на ЕС от страна на ЕРС и понесената от ищеца вреда в размер на отнетите суми. Загубата им е директно следствие от постановената от съда мярка по чл.251, ал.2 НК и е налице основание същата да бъде обезщетена чрез паричната равностойност на отнетото.

Настоящият състав на съда намира, че е налице и твърдяното от ищеца нарушаване на правото на ЕС от ответника Народно събрание. Съгласно чл.4, пар.3 от ДФЕС държавите членки са длъжни за осигурят спазването на правото на ЕС, като прогласеното там задължение за лоялно сътрудничество изисква от тях да гарантират върховенството и ефективното прилагане на правото на ЕС. В изпълнение на това задължение националният законодателен орган, в случая НС, дължи да приема закони, които не противоречат на общностното право, както и да изменя съществуващите, така че да не противоречат на същото. Съгласно тълкуването, дадено с определенията на СЕС от 12.07.2018 г. по [дело № С-707/17](#) и от 30.01.2019 г. по [дела С-335/18](#) и [С-336/2018](#), съединени, кумулирането на някое от наказанията по чл.251, ал.1 НК с отнемането на недеклаираната сума по чл.251, ал.2 НК е в пряко противоречие с разпоредбите на [чл. 4, параграф 2](#) и [чл. 9, параграф 1 от Регламент 1889/2005](#) г. на ЕС и Съвета. Както вече се посочи, тълкувателните норми имат обратно действие от момента на действието на тълкуваната норма, което означава, че НС е в нарушение на задължението си да хармонизира вътрешното право с правото на ЕС като отмени кумулативното приложение на санкцията на чл.251, ал.2 НК с някоя от санкциите по чл.251, ал.1 НК още от 01.01.2007г., когато Р България е приета за член на ЕС. Очевидно е, че бездействието на ответника НС е продължително – от 2007г. до 2019 г., а осъществено чрез него нарушение на правото на ЕС покрива критерия "достатъчно съществено", предвид обстоятелството, че неотменената правна норма от НК, от една страна е в пряко противоречие на явната и прецизна разпоредба на чл. 4, пар. 1 от Регламента, а от друга - е извън очертаните от изискването за съразмерност на санкциите по чл. 9, пар. 1 от Регламента граници на свобода на преценка на държавата- членка.

Съществува и пряка причинна връзка между посоченото бездействие и вредите на ищеца, тъй като бездействието на НС е положило начало на причинната връзка, като е дало възможност на съда да приложи една противоречаща на правото на ЕС правна норма.

Така установеното противоправно поведение на двамата ответници обуславя отговорността им спрямо ищеца в размер на причинената вреда в размер на 15 500евро и 10 900щатски долара - размера на отнетите в полза на Държавата недеклаирани от ищеца суми.

Независимо от изложеното за основателност на първия предявен иск по чл.2в от ЗОДОВ, с оглед направените възражения от ответниците за погасяване на вземането на ищеца по давност, искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Погасителната давност е фактически състав, включващ период от време, през който носителят на едно субективно материално право бездейства, който състав поражда правото на задълженото лице да се позове на давността и да откаже изпълнение. Давността за вземането за обезщетение за вреди започва да тече от момента на изискуемостта (чл.114 от ЗЗД), а изискуемостта в случая за обезщетението за имуществени вреди в размер на 15 500 евро и 10 900 щатски долара настъпва от момента на причиняването на вредата - т.е. от момента на отнемането на паричните суми в полза на държавата, с влезлия в сила съдебен акт на 10.10.2012г. - Определение №340/10.10.2012г., постановено по НОХД №499/2012г. по описа на Районен съд -Елхово. Давността е изтекла на 10.10.2017г., а искът е предявен в съда на 16.06.2022г., т.е. същият е погасен по давност.

Неоснователно ищецът счита, че погасителната давност за вземането му от нарушението на нормите на европейското право е започнала да тече от момента на установяването на нарушението, който следва да се счита на датата 12.07.2018г. с постановяване на Определение от 12.07.2018г. по дело С-707/17 на СЕС по преюдициално запитване на Районен съд — Свиленград, и че именно от този момент е било напълно ясно, че нормите на Регламент 1889/2005 относно контрола на пари в брой, които се внасят и изнасят от Общността, са право на ЕС, което не допуска подобна национална правна уредба и може да се приеме, че нарушението е било установено по безспорен начин. В българското

и европейското право не е разписана правна норма, съгласно която изискуемостта на вземането за обезщетение за вреди от нарушаване на правото на ЕС да започва да тече от момента на произнасяне на СЕС по отправени към него преюдициални запитвания. Отправените в случая преюдициални запитвания по въпроси, които имат аналогия с поставените въпроси по настоящото дело, са имали за цел тълкуване на норми от ЕП и преценка на съответствието им с националното право. Правната последица от произнасянията на СЕС по тези преюдициални запитвания е, че те следва да бъдат зачетени при тълкуване на ПЕС, но актовете по тях не влияят на фактическо положение по делото относно момента на причиняване на вредата на ищеца и не рефлектират върху института на давността по българското право.

Също неоснователно ищецът твърди, че преди приемането на чл.2в от ЗОДОВ той не е имал възможност за предяви иска за вреди и поради това не е текла погасителна давност за вземането му. Разпоредбите на регламентите са пряко приложимо ПЕС, поради което в случая нарушението на правото на ЕС спрямо ищеца е извършено на 10.10.2012г. и той е имал възможност да защити правата си непосредствено след отнемането на сумата, с предявяване на пряк иск по чл.4, §3 от ДЕС, вр. чл.7 от КРБ, вр. чл.49 от ЗЗД, вр. чл.1 и сл. от ЗОДОВ. Такава възможност за защита многократно ефективно е използвана от други частни правни субекти след приемането на РБ в ЕС, използва се и към момента. Във връзка с осъществена защита по искове на физически и юридически лица от нарушаване на ПЕС от страна на държавни органи и преди приемане на чл.2в от ЗОДОВ са постановени множество решения - Решение №14/15.02.2021г. по гр.д. № 5165/2016г. на ВКС, IV, г.о., Решение № 35 от 12.08.2022г. на ВКС по гр. д. № 3901/2021г., IV г. о., Определение № 2 от 9.03.2022г. на ВКС по гр. д. № 25/2021г., 5-членен с-в, ГК и др.

Неоснователно също така ищецът счита, че неясен е бил и въпросът за приложимия процесуален ред, по който е следвало да се разглеждат тези искове преди приемането на чл.2в от ЗОДОВ. Този въпрос е намерил отговор в практиката на ВКС и ВАС - изхождайки от принципите и стандартите на ЕП, върховните съдилища са приели, че относно надлежните ответници, дължимите такси и пр., исковете за вреди от нарушаване на ПЕС следва да се разгледат по реда на ЗОДОВ.

Претенциите на ищеца по чл.2в от ЗОДОВ за присъждане на обезщетения за имуществени вреди за ползите, от които той е бил лишен от използване на отнетите парични суми за периода от момента на отнемането - 10.10.2012 год., до момента на предявяване на иска, предявени в размер на 15 392евро и 11 448 щатски долара, съдът също следва да отхвърли като неоснователни. ЯОС намира за недоказано твърдението на ищеца, че за него е налице пропусната полза, тъй като възможността за увеличаване на имуществото му със сумите 15 392 евро и 11 448 щатски долара не може да се презумира, а следва да е доказана и сигурна. Доказателства в този смисъл не са ангажирани от ищеца. От заключението на вещото лице по извършената съдебно-икономическа експертиза е установено единствено, че за процесния период 10.10.2012г. - 15.06.2022г. законната лихва върху 15 500евро е в размер на 15 392,45 евро, а върху 10 900 щ.долара е в размер на 11 448,71 щатски долара, но ищецът не е доказал по делото, че отнетите му суми са били предназначени и са щели да бъдат използвани за извличане на граждански плодове под формата на законна лихва.

Неоснователна е и претенцията по чл.2в от ЗОДОВ за неимуществени вреди в размер на сумата 5 000лв., тъй като по делото не се събраха каквито и да е доказателства, установяващи претърпени от ищеца морални вреди - болки и страдания от отнемането на паричните средства от него. Неустановени останаха по делото твърденията на ищеца за негов притеснения, изразили се в чувство на финансова нестабилност, липса на увереност в способностите му и пораждащи мисли и чувства, че е провалил се в живота човек и пр..

Независимо от изложеното, при зачитане на възраженията на ответниците за изтекла погасителна давност, ЯОС намира по изложените по-горе мотиви, че и претенциите на ищеца по чл.2в от ЗОДОВ за заплащане на обезщетения за имуществени вреди в размер на 15 392евро и 11 448 щатски долара, и претенцията за неимуществени вреди в размер на 5 000лв., се явяват неоснователни, поради настъпила погасителна давност за претендираните вземания, изтекла към момента на предявяване на исковете - 16.06.2022г.

При този изход на делото и отхвърляне на предявените искове, право на разноски по делото имат ответниците. Ответникът ЕРС не претендира разноски и такива не му се присъждат. Следва да се присъди на основание чл.78, ал.8 ГПК, вр. с чл.25, ал.1 НЗПП юрисконсултско възнаграждение на ответника Народно събрание в размер на сумата 300лв.

Като неоснователно се прецени възражението на ищеца, заявено чрез пълномощниците му, че ответникът Народно събрание не е търговец или юридическо лице и за него е неприложима разпоредбата на чл.78, ал.8 ГПК, установяваща право на възнаграждение за защита от юрисконсулт. Народното събрание е отделен правен субект, който съгласно чл.62, ал.2 от КРБ има самостоятелен бюджет и е държавен орган, олицетворяващ законодателната власт, процесуален субституент на държавата, който в производствата по ЗОДОВ носи отговорност като ответник, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вреди (чл. 7 от ЗОДОВ), поради което в качеството му на главна страна - ответник, има и правата по чл.78, ал.8 от ГПК.

Водим от изложеното, ЯОС

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. М., роден на *****г. в гр. *****, Република *****, с персонален №*****, със съдебен адресат адв.С. П. М., гр.*****, ул.*****№**, против РАЙОНЕН СЪД- гр.Елхово, ул."Пирот"№2 и НАРОДНО СЪБРАНИЕ на Република България гр. София, пл."Княз Александър I"1, иск с правно основание чл.2в от ЗОДОВ, за солидарното осъждане на ответниците да му заплатят обезщетение за имуществени вреди в размер на 15500 евро и 10900 щатски долара от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, което обезщетение представлява размера на отнетите в полза на Държавата недекларирани от ищеца суми.

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. М., роден на *****г. в гр. *****, Република *****, с персонален №*****, със съдебен адресат адв.С. П. М., гр.*****, ул.*****№**, против РАЙОНЕН СЪД- гр.Елхово, ул."Пирот"№2 и НАРОДНО СЪБРАНИЕ на Република България гр. София, пл."Княз Александър I"1, иск с правно основание чл.2в от ЗОДОВ, за солидарното осъждане на ответниците да му заплатят сумата 15 392 евро, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили вследствие на лишаване на ищеца от възможността да се ползва от отнетите парични средства в размер на 15 500 евро за периода от 10.10.2012г. до 16.06.2022г., равняващо се на законната лихва върху отнетата сума за посочения период.

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. М., роден на *****г. в гр. *****, Република *****, с персонален №*****, със съдебен адресат адв.С. П. М., гр.*****, ул.*****№**, против РАЙОНЕН СЪД- гр.Елхово, ул."Пирот"№2 и НАРОДНО СЪБРАНИЕ на Република България гр. София, пл."Княз Александър I"1, иск с правно основание чл.2в от ЗОДОВ, за солидарното осъждане на ответниците да му заплатят сумата 11 448 щатски долара, представляваща обезщетение за имуществени вреди, настъпили вследствие на лишаване на ищеца от възможността да се ползва от отнетите парични средства в размер на 10 900 щатски долара за периода от 10.10.2012г. до 16.06.2022г., равняващо се на законната лихва върху отнетата сума за посочения период.

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. М., роден на *****г. в гр. *****, Република *****, с персонален №*****, със съдебен адресат адв.С. П. М., гр.*****, ул.*****№**, против РАЙОНЕН СЪД- гр.Елхово, ул."Пирот"№2 и НАРОДНО СЪБРАНИЕ на Република България гр. София, пл."Княз Александър I"1, иск с правно основание чл.2в от ЗОДОВ, за солидарното осъждане на ответниците да му заплатят сумата 5 000лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз при отнемане в полза на Държавата на недекларирани от ищеца суми в размер на 15 500евро и 10 900щатски долара.

ОСЪЖДА А. М., роден на *****г. в гр. *****, Република *****, с персонален №*****, със съдебен адресат адв.С. П. М., гр.*****, ул.*****№**, ДА ЗАПЛАТИ на основание чл.78, ал.3 ГПК на НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА Република България гр.София сумата 300лв.- разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд гр.Бургас, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Ямбол: _____